

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001331

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Петровський Олексій Вікторович

2. Oleksii Petrovskiy

Кваліфікація: 072

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0254-5752

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 072

Назва наукової спеціальності: Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Фінанси, банківська справа та страхування

Дата захисту: 05-05-2025

Спеціальність за освітою: Економіка

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8111

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.73, 06.73.55, 06.73.75

Тема дисертації:

1. Розвиток споживчого кредитування в Україні в умовах фінансової нестабільності
2. Development of consumer lending in Ukraine amid financial instability

Реферат:

1. Петровський О. В. Розвиток споживчого кредитування в Україні в умовах фінансової нестабільності. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі 07 «Управління та адміністрування» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справ та страхування». – Національний університет «Кієво-Могилянська академія», Київ, 2025. Ринок споживчого кредитування, який представляє собою складну динамічну систему, був започаткований в Україні у 90х роках 20 ст. і активно розвивався з середини 2000х років. При цьому розвиток споживчого кредитування мав різнонаправлений характер та включав періоди нестабільності і криз. В дисертаційній роботі виділено 4 періоди розвитку споживчого кредитування в Україні, які відрізняються за своїми характеристиками. Відмінність між цими періодами обумовлена як зовнішніми, так і внутрішніми факторами розвитку

споживчого кредитування. В роботі проаналізовано як внутрішні так і зовнішні фактори розвитку споживчого кредитування. Одним з таких факторів є фактор коригування жорсткості кредитного ризик-менеджменту банків. В межах застосування теорії Х. Мінські обґрунтовано, що даний фактор виступає ендогенною причиною фінансової нестабільності кредитної системи. Вивчення процесів функціонування кредитної системи і її трансформації дозволило з вищою точністю робити прогнози щодо майбутнього стану за різних варіантів значень зовнішніх факторів. Обґрунтовано, що для моделювання цієї складної системи найбільше підходить метод системної динаміки. В роботі показано, що можливість проводити сценарний аналіз на основі побудованої моделі дозволяє банкам формувати кредитні політики виходячи з потенційних варіантів розвитку ринку споживчого кредитування. Об'єктом дослідження є ринок споживчого кредитування та його розвиток в умовах фінансової нестабільності. Предметом дослідження є концептуальні положення, емпіричний аналіз та системно-динамічні методи моделювання ринку споживчого кредитування та аналіз фінансової нестабільності. В процесі дослідження автором розроблено та представлено в роботі аналітичний інструментарій оцінювання впливу внутрішніх та зовнішніх факторів на розвиток банківського споживчого кредитування на основі побудованої моделі системної динаміки, яка формалізує ключові взаємозв'язки між попитом і пропозицією кредитних ресурсів, особливостями прояву макроекономічних факторів, враховує вплив конкуренції з боку небанківських онлайн кредиторів та специфіку кредитної політики банків. На відміну від існуючих, розроблений підхід враховує зміну жорсткості кредитного ризик-менеджменту банків, дозволяючи точніше оцінити сценарії розвитку банківського споживчого кредитування. За результатами дослідження удосконалено: прогнозний інструментарій на основі сценарного методу, що дозволяє оцінити вплив ключових макроекономічних факторів на споживче кредитування; оцінювання рівня фінансової нестабільності; підходи до удосконалення бізнес-процесів споживчого онлайн кредитування небанківських фінансових установ. В роботі дістали подальшого розвитку: теоретико-методологічні положення щодо функціонування ринку споживчого кредитування, а саме ідентифіковано основні фактори впливу на споживче кредитування та знайдено закономірності їх проявів в Україні; підхід до аналізу впливу небанківських онлайн кредиторів на фінансову нестабільність споживчого кредитування; застосування положень теорії Х. Мінські, в межах якого банки змінюють свій рівень «жорсткості» протягом економічного циклу. Практичне значення отриманих результатів полягає у розробленій моделі системної динаміки розвитку банківського споживчого кредитування, яка враховує вплив таких зовнішніх факторів як облікова ставка НБУ, зміна ВВП, конкуренція з небанківськими онлайн кредиторами, дохідність ОВДП. Сценарний аналіз в межах застосування моделі продемонстрував практичне значення результатів. Також розроблені рекомендації для оптимізації бізнес-процесу небанківського онлайн кредитування на основі поєднання методу сегментації позичальників за їх дохідністю за допомогою розширеної версії інструментарію кривої Стобахова і кластеризації позичальників на основі характеристики ризик-дохідність через використання адаптованого методу RFM (Recency, Frequency, Monetary). Це дозволило цілісно врахувати поведінкові характеристики позичальників, прибутковості кредитування та кредитний ризик для проведення маркетингових компаній споживчого кредитування. Ключові слова: споживче кредитування, банк, банківська система, небанківські фінансові установи, фінтех, фінансово-економічна нестабільність, банківський кредит, кредитний портфель, фінансова архітектура, макроекономічні фактори, цифровізація, системна динаміка, оптимізація, кластерний підхід, регулювання.

2. Petrovskyi O. V. Development of consumer lending in Ukraine amid financial instability. – Manuscript. Dissertation for obtaining the degree of Doctor of Philosophy in the field of study 07 Management and administration in specialty 072 Finance, Banking and Insurance. – National University of Kyiv-Mohyla Academy, Kyiv, 2025. The consumer lending market, which represents a complex dynamic system, was established in Ukraine in the 1990s and experienced active growth starting from the mid-2000s. However, the development of consumer lending has been characterized by fluctuations, including periods of instability and crises. In the dissertation, four distinct periods of consumer lending development in Ukraine have been identified, each differing in its characteristics. The differences between these periods are driven by both external and internal factors influencing consumer lending development. The study analyzes internal and external factors influencing the development of

consumer lending. One such factor is the adjustment of the severity of banks' credit risk management. Within the framework of the application of H. Minsky's theory, it is substantiated that this factor is an endogenous cause of financial instability in the credit system. Examining the functioning and transformation processes of the credit system has enabled more accurate forecasting of its future state under various external factor scenarios. The study substantiates that system dynamics is the most suitable method for modeling this complex system. It is demonstrated that the ability to conduct scenario analysis based on the developed model allows banks to formulate credit policies in response to potential market developments in consumer lending. The object of the study is the consumer lending market and its development under conditions of financial instability. The subject of the study is conceptual provisions, empirical analysis, and system-dynamic methods for modeling the consumer lending market and analyzing financial instability. In the course of the research, the author developed and presented an analytical toolkit for assessing the impact of internal and external factors on the development of bank consumer lending. This toolkit is based on a system dynamics model that formalizes the key interconnections between credit demand and supply, the effects of macroeconomic factors, competition from non-bank online lenders, and the specifics of banks' credit policies. Unlike existing approaches, the proposed model accounts for changes in the severity of banks' credit risk management, allowing for a more accurate evaluation of consumer lending development scenarios. The study's results revealed several improvements: forecasting toolkit based on the scenario method, enabling the assessment of the impact of key macroeconomic factors on consumer lending; assessing the level of financial instability; approaches to improving business processes in consumer online lending for non-bank financial institutions. According to the results of the study, several elements were further developed: theoretical and methodological provisions regarding the functioning of the consumer lending market, namely, the key factors influencing consumer lending were identified, and the features of their impact in Ukraine were investigated; an approach to analyzing the impact of non-bank online lenders on the financial instability of consumer lending; application of the provisions of the theory of H. Minsky, within which banks change their level of "severity" during the economic cycle. The practical significance of the obtained results lies in the developed system dynamics model of the development of bank consumer lending, which accounts for external factors such as the NBU's key interest rate, GDP changes, competition from non-bank online lenders, and government bond yields. The scenario analysis conducted using the model demonstrated the practical application. Additionally, recommendations have been developed to optimize the business process of non-bank online lending based on a combination of borrowers segmentation by profitability using an extended Stobachoff curve toolkit and clustering borrowers by risk-return characteristics using an adapted RFM (Recency, Frequency, Monetary) method. This approach enabled a comprehensive consideration of borrowers' behavioral characteristics, lending profitability, and credit risk, ultimately enhancing consumer lending marketing strategies. Keywords: consumer lending, bank, banking system, non-bank financial institutions, fintech, financial and economic instability, bank loan, loan portfolio, financial architecture, macroeconomic factors, digitalization, system dynamics, optimization, cluster approach, regulation.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Kaminskyi, A., Versal, N., Petrovskyi, O., & Prykaziuk, N. (2023). Dynamic framework for strategic forecasting of the bank consumer loan market: Evidence from Ukraine. *Banks and Bank Systems*, 18(3), 87–100. (Scopus, 2-

ий квартиль)

- Петровський О. В. (2023). Розвиток споживчого кредитування в Україні: аналіз за допомогою методології системної динаміки. Проблеми економіки. №4. С. 182–190.
- Kaminskyi, A., Pysanets, K., & Petrovskyi, O. (2024). Business processes optimization of consumer lending to non-bank financial institutions: integral cluster approach to CRM. Efektyvna Ekonomika, 11.
- Kaminskyi, A., & Petrovskyi, O. (2020, September 30). Online Payday Lending: System Dynamics Modelling. Scientific Papers NaUKMA. Economics, 5(1), 69–75.
- Kaminskyi, A., & Petrovskyi, O. (2023). The profitability analysis of fintech microlending: advanced Whale curve tools applying. Scientific Papers NaUKMA. Economics, 8(1), 61–70.
- Kaminskyi, A., Pysanets, K., & Petrovskyi, O. (2024). Consumer lending business processes for banking and non-banking financial institutions: core differences. Herald of Khmelnytskyi National University Economic Sciences, 336(6), 587–592.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0120U103966

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Камінський Андрій Борисович
2. Andrii Kaminskyi

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.11

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6574-8138

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дубина Максим Вікторович

2. Maksym Dubyna

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5305-7815

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Примостка Людмила Олександрівна

2. Liudmyla Prymostka

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5490-2112

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний економічний університет імені
Вадима Гетьмана

Код за ЄДРПОУ: 02070884

Місцезнаходження: просп. Берестейський (Перемоги), 54/1, Київ, 03680, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Волкова Неля Іванівна

2. Nelia Volkova

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Донецький національний університет імені Василя Стуса

Код за ЄДРПОУ: 02070803

Місцезнаходження: вул. 600-річчя, буд. 21, Вінниця, Вінницький р-н., 21021, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глущенко Світлана Василівна

2. Svitlana Glushchenko

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2649-8540

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Кієво-Могилянська академія"

Код за ЄДРПОУ: 16459396

Місцезнаходження: вул. Г. Сковороди, буд. 2, Київ, 04070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кужелев Михайло Олександрович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кужелев Михайло Олександрович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Басенко Олена Едуардівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна